

نەرکهکانی ئیوه له پیوهندی لهگهڵ خانووبهره و ئهو کارانهی که دهبیت لهسهر کیشهکانی پیوهنیدار به خانووبهره جیبهجیان بکهن

Kurdish Sorani

ناپریلی 2010

خانویهک که له لایهن وهزارهتی ناوخۆوه به ئیوه دراوه (پیشتر وهکو خانووی NASS دهناسرا) دهبیت خاوین، دلنیا و چاک بیت بۆ ژیان.

خانوهکهی ئیوه دهبیت نامزای تهواری بۆ کوژاندنوهی ناگر ههبیت. ههروهها نابیت شی ههبیت و پیوستی به چاکهکردنوهی بنهرهتی ههبیت.

لهم نامیلکهیهدا، مافهکان و نهرکهکانی ئیوه، بهرپرسایهتیهکانی دابینکهری خانووبهره، ئهو کارانهی که دهبیت له کاتی تووشیاربوون لهگهڵ کیشهدا جیبهجیان بکهن و چۆنیهتی کهلک وهرگرتن له یارمهتیهکانی نیمه، شروقه کراوه.

نهرکهکانی من له ماوهی ژیان لهم خانوهدا چیه؟

ئیه دهبیت:

- مالهکهی خۆتان خاوین راگرن و ههموو کهلوپهل و نامرازهکانی به چاکي بپاریزن؛
- له موک و دهرهتانه گشتیهکان پاریزگاریی بکهن. بۆ نمونه، پلیکانه گشتیهکان خاوین و به بی هیچ جوهر نامراز، جلوهبرگ بیان دیکهی پیوستیهکان راگرن؛
- زبلهکانی نیومال به چاکي بهاوینه دهی. ئهم کاره بابهتگهلیک وهک چۆل کردنی دهرهکانی زبل له شوینه شیاوهکاندا لهبهر دهگریت؛
- پیش ئهوهی که ریگه بدن کهسی له مالتاندا نیشهجی بیت، مۆلهتی نووسراوهی له وهزارهتی ناوخۆ لهیو داوهتی میوانی شهوانه، وهرگرن.
- پیش بهجیهیشتنی مالی خۆتان بۆ ماوهی پتر له 14 رۆژ (به گشتی) له ماوهی شهن مانگدا، مۆلهتی نووسراوهی ئهم کاره له وهزارهتی ناوخۆ داوا بکهن و وهریگرن. ئهگهر ئهم مۆلهته پیش بهجیهیشتنی مالی خۆتان وهرنهگرن، رهنکه خانوهکهی خۆتان له دهست بدن؛
- ههمووی کیشهکانی پیوهنیدار به خانووبهره له زووترین کاتدا لهگهڵ دابینکهری خانووی خۆتان بهینه ناراه؛
- و به دابینکهری خانووی خۆتان ریگه بدن که بۆ جیهجی کردنی چاکهکردنوهکان بیته نیومالی ئیوه.

نەگەر لە پێوهندی لەگەڵ خانووەکەدا هەر کێشەیهک روویدا، دەبێت لە یەکەمین دەر فەتدا بابەتەکە لەگەڵ داوینکەری خانووبەرە ی خۆتان بەیننە ناراو. داوینکەری خانووبەرە ی ئێوە دەبێت زانیاری پێوهندی خۆی لە کاتی گواستنهوهتان بۆ مآلهکە ی خۆتان، پێشکەشتان کردبێت. نەگەر زانیاریەکانی پێوهندی کردن بەوانتان نییە، بە ئیمهوه پێوهندی بکەن تاکو ئێوە لەم پێوهندیەدا رینوینی بکەن. ئێوە دەتوانن بە ژماره تەلهفونی بەخۆرای 0800 085 6087 بە ئیمهوه پێوهندی بکەن؛ سەرئەنجام بەدەن کە ئەم ژمارهیه بەتەنیا لە رینگای تەلهفونە نەگۆرەکانهوه لە بەر دەست دایە.

ئەو کێشەکانی کە راگیانندی ئەوانه پێویستە، ئەو بابەتەکانی نووسراو لە خستە ی خوار هودا لەبەر دەگرت بەلام بەم بابەتەکانهوه سنووردار نابنەوه. ئەم نمونانە، کاتی مەزەندەکارو بۆ لیکدانەوه ی و پێراگەشتنی کێشەکش لەبەر دەگرت.

کێشە	کاتی پێراگەشتن، چارهسەرکردن یان چاکهکردنهوه
ههلو مەرجی خرابی ژیان وەک بڵاوه ی گاز، گیرانی ناو یان زیان بە هۆی ناگر	پێراگەشتن لە ماوه ی 2 کاتژمیر لە کاتی راپۆرت کردنی کێشەکەوه
کێشەکانی پێوهندیار بە ههلو مەرجی سەختی ژیان وەک نەبوونی ناوی گەرم، نەبوونی کارهبا یان خرابی ئامیری ناگادار کردنهوه ی دوور	پێراگەشتن لە ماوه ی 24 کاتژمیر لە کاتی راپۆرت کردنی کێشەکەوه
کێشەکانی پێوهندیار بە ههلو مەرجی فریاکەوتنی ژیان وەک گیرانی لاوهکی بۆریەکان، چاکهکردنهوه ی پێوهندیار بە شووشە ی ستاتیەکان (پەنجەرە) یان گیر کردنی ستاتیەکان	پێراگەشتن لە ماوه ی 24 کاتژمیر لە کاتی راپۆرت کردنی کێشەکەوه؛ چاکهکردنهوه لە ماوه ی 7 رۆژدا
کێشەکانی رۆژانه وەک خراب بوونی ئامیری جلوبەرگ شوستن، پێویست بوونی گۆرینی کەلوپەل یان پێویست بوونی چاکهکردنهوه ی دەرەکی	کێشەکان لە ماوه ی 28 رۆژ لە کاتی راپۆرت کردنهوه چارهسەر دەکرین

پێویستە سەرئەنجام بەدەن کە ئێوە مافی خۆتانە کە لە خانووبهکی خاوین، دلتیا و بی مەترسیدا بژین. هیچ مەترسیهکی فیزیکی چ لەلایەن مۆلک و کەلوپەل و پێوهندیەرەکانی ئەوه و چ لەلایەن دراوسێکان یان دیکه ی کەسانهوه نابێت هەر شە لە ئێوه بکات.

نەگەر داوینکەری خانووبەرە ی ئێوه، کێشەکە ی چارهسەر نەکرد، ئیمه دەتوانین لەلایەن ئێوهوه پێوهندیان پێوه بکەین و هۆی چارهسەر نەکردنی کێشەکە بپرسین؛ تەنانهت دەتوانین نەگەر پێویست بێت بە وەزارەتی ناوخۆیشەوه پێوهندی بکەین.

جگه له دابین کردنی شوینیکی نهمن و خاوین بو ژبانی نیوه، دابینکهری خانووبهره ی نیوه نهرکی نهوه ی ههیه:

- پاش چوونی نیوه بو نیو مالهکه، "دانیشتنیکي ناشنایی" به زمانی که نیوه تیدهگهن، بهریوه بیات. نهم دانیشتنه پیشاندانی دهرووبهری مال، شروقه لهسه چونیتهی بهکارهینانی نامرازهکان و شروقهی وردهکاریهکانی گریهستهکهی نیوه لهبهر دهگریت؛
- نهگهر پیویست بیت، وهگریک بو نیوه دابین بکات؛
- وردهکاریهکانی پیوندیدار به چونیتهی پیوهندی کردن بهوانهوه له کاته فریاکووتنیهکاندا پیشکشم بکات؛
- نامادهکاری بو چاکهوکردنهوهی کهلوپهل، نامرازه نهگورهکان، بوری کیشی و چارسهسر کردنی ههرجوره کیشهی پیوندیدار به بینا دابین بکات و خهرجی نهوه بدات، ههلبهت نهگهر روون بیت که نهم کیشانه به هوی خراب بهکارهینانی نیوه یان هاومالهکانی نیوه پیش نههاتوه؛
- چونیتهی و کاتی لیکدانهوهی سکاآکان به شیوهی نووسراوهی بوتان شروقه بکات. بهم بهلگهیه دهوانن بیسهلمینن که نیوه کیشه/سکاآلی خوتان هیناومه ناراه؛ و
- وهلامی ههمو سکاآکانی پیوندیدار به خانووبهره له چوارچیوهیهکی کاتی قبوولکراودا بداتهوه. سهرنج بدن که نهم چوارچیوهیه، پییهستهی توندی کیشهکه، رهنکه بگوردریت و چارسهسر کیشهیهک هندی جار دهوانیت تاکو 28 روژ بخایهنتیت. بو دهستهبهر کردنی زانیاری زورتر، خشتهی لاپهره ی پیشووی نهم نامیلکیه چاولیکهن.

نهگهر تووشیاری نازار، ناکاری نالهبار یان هیرش بیمهوه، دهبیت چ کاریک بکهه؟

به بی لهبهر چاوگرنتی جوری خانووبهک که تنیدا دهژین، نیوه مافی خوتانه که به ناسایش و بی پهروش له توقاندن یان ناکاری نالهبار له مالهکهی خوتاندا بژین. نهگهر کهسهی به هوی رهگهر، رهنک، خزمایهتی، جینسیهت، حزی جینسی یان نهتهواپهتی ههرهشهی لیتان کرد، ناکارمهکی نهو وهکو تاوانی جیددی له قهلم دهدریت و نایاساییه.

یهکهمین کاری که دهبیت جیهجیهی بکهه، پیوهندی کردن به پولیسی خوجییهی و شروقهی رووداوهکهیه؛ پولیس رووداوهکه دهخاته بهر پیشکنین. نیوه دهوانن به ژماره ی 0141 532 2000 پولیسی Strathclyde ناگادار بکههوه تاکو نهوان بابتهکه بو پولیسی خوجییهی رابگهینن و بهمجوره دوسیهیهک بو راپورتکههکی نیوه پیکینیت.

نهگهر ناتوانن یان ناتانهویت راستهوخو لهگهل پولیس قسه بکهه، دهوانن پیوهندیمان پیوه بکهه تاکو بو راپورت کردنی نهینی تاوان یارمهتی نیوه بدهین و نهگهر پیویست بیت بتوانین پیوهندی نیوه لهگهل نهو ریکخراوانه ی که یارمهتی ههستیارانه پیشکشم دهکهه، دامهزینین.

حهتمن ههرجوره نازاری رهگهزایهتی، ناکاری نالهبار یان هیرش و پهلامار تومار بکهه. نیوه دهبیت:

- راپورتیک لهسه نهوهی که رووداوه بنووسن؛ لهوانه کاترمیر، بهروار، شوینی رووداوهکه.
- ههمو یادداشتهکان، نامهکان، دهقهکان یان نهو نیمهیلانهی که بو نیوه نیردراوه، راگرن.
- لهگهل کهسانی تر (بو وینه دیکه ی دراوسیکان یان کریچییهکان) که رهنکه کهوتبیتنه بهر کاریگهری نهو کهسه، قسه بکهه.